

віддалену роботу та залучати до співпраці фахівців з будь-якої точки світу, що розширює доступ до талантів та зменшує витрати на офісні приміщення.

Отже, у сучасному бізнесі Інтернет-технології є важливим інструментом для залучення клієнтів, розвитку бренду та конкурентоспроможності компанії. Для більшості підприємств наявність власного веб-сайту та активна присутність в інтернеті стали не просто додатковою перевагою, але й необхідністю. Інтернет дозволяє компаніям залучати клієнтів з усього світу, що розширює їх потенційну аудиторію. Онлайн-реклама набагато ефективніша та спрямованіша, що дозволяє компаніям досягати своєї цільової аудиторії з меншими витратами. Клієнти можуть легко знайти інформацію про продукти або послуги компанії, зробити замовлення або звернутися за підтримкою, не виходячи з дому. Активна присутність в Інтернеті допомагає компаніям будувати свій бренд, спілкуватися з клієнтами та встановлювати з ними довгострокові відносини.

Інтернет-технології надають компаніям можливість аналізувати даних про клієнтів та їх поведінку в мережі, що допомагає зрозуміти їх потреби та вподобання. Тобто, саме Інтернет-технології є важливим інструментом для розвитку сучасного бізнесу, і компанії, які не використовують їх належним чином, можуть втратити конкурентну перевагу на ринку.

1. Шостак, Л. В., Більо, І. О., Ульяницький, А. О. (2023). Проблеми цифрової трансформації при формуванні бізнес-моделі вітчизняних підприємств. *Причорноморські економічні студії*, 82, 76–82.

Цаль О. М.

Бегун С. І., к.е.н., доцент

Волинський національний університет ім. Лесі Українки

ОСОБЛИВОСТІ ІТ-РИНКУ В УКРАЇНІ

Важливість теми ІТ-ринку в Україні зумовлена швидкими темпами його розвитку та впливом на економіку країни. Глобалізація та цифрова трансформація збільшують попит на ІТ-послуги та продукти. Україна довела свою конкурентоспроможність у цій сфері, маючи велику кількість висококваліфікованих ІТ-фахівців, які пропонують якісні рішення за доступними цінами. Однак ринок також стикається з такими проблемами, як нестабільне законодавство, нерозвинена інфраструктура та питання інтелектуальної власності. Для подальшого зростання ІТ-сектору України важливо залучати інвестиції в інфраструктуру, підтримувати освіту та допомагати стартапам. Розвиток українського ІТ-сектору не лише стимулюватиме економіку, але й створить нові можливості для місцевих компаній та підвищить їхню конкурентоспроможність на світовому ІТ-ринку.

Ситуація війни суттєво вплинула на український ІТ-ринок, спричинивши невизначеність та перерозподіл ресурсів ІТ-компаній. Однією з ключових тенденцій є ускладнення умов для аутсорсингових компаній. Клієнти, які розглядають можливість співпраці з українськими розробниками програмного забезпечення, занепокоєні конфліктною ситуацією в країні. Це питання особливо актуальне для компаній, які раніше не мали ділових зв'язків з Україною. Можливість рейдерських захоплень офісів розробників, повідомлення військових та відключення електроенергії – це лише деякі з потенційних небезпек. Щоб уникнути ризиків, корпоративний сектор може надавати перевагу роботі з менш ризикованими країнами. Українські розробники широко використовують Java для бекенд-розробки, тому зменшення замовлень від українських компаній може вплинути на популярність Java (Немчинський, 2023).

З іншого боку, продуктові компанії, які не залежать від замовників, можуть

розвиватися без обмежень. Нижчі зарплати програмістів можуть стати фактором, що стимулюватиме зростання таких компаній, дозволяючи їм збільшувати штат і запускати нові проекти. Такі зміни можуть призвести до швидкого зростання продуктивних компаній та змінити структуру українського ІТ-ринку.

Однак ситуація зміниться, якщо аутсорсингові компанії почнуть розробляти власні продукти. Аутсорсингові компанії мають для цього ресурси та знання і можуть розробляти власне програмне забезпечення, використовуючи власних програмістів. Це було б чудовою можливістю для аутсорсингових компаній і сприяло б не лише їхньому власному розвитку, але й зміні ситуації в українській ІТ-індустрії в цілому.

За даними Національного баку України, у 2022 році ІТ-індустрія згенерувала для української економіки 7,34 млрд дол США валютної виручки. Обсяг експорту збільшився на 400 млн дол США порівняно з довоєнним 2021 роком, тобто на 5,8%. Це досить непоганий результат, враховуючи, що багато інших експортно-орієнтованих галузей продемонстрували лише негативну динаміку. Крім того, кількість ІТ-спеціалістів в Україні сягнула рекордних 300 тис. У 2022 році на українські ІТ-компанії припадало близько 44% від загального експорту послуг країни. Проте вже в січні 2023 року доходи від ІТ-послуг суттєво впали – на 223 млн дол США порівняно з груднем минулого року. Це виглядає досить обнадійливо. Однак для того, щоб об'єктивно оцінити цю інформацію, слід зазначити, що експорт комп'ютерних послуг збільшувався в середньому на 26,8% на рік у період з 2015 по 2021 рік (Кириченко, 2024). Іншими словами, наразі ми спостерігаємо досить невтішну картину значного уповільнення темпів зростання ІТ-індустрії.

Ключові труднощі та можливості для українського ІТ-ринку, з яким наразі стикається українці, є відтік мізків. Українським ІТ-компаніям важко конкурувати за робочі місця та зарплати на міжнародному рівні. Це унікальна можливість для розвитку і шанс для багатьох компаній переосмислити свій підхід. Варто також зазначити, що державна підтримка є недостатньою. Спрощення податкової системи на законодавчому рівні значно сприяло б розвитку вітчизняної ІТ-індустрії (Соловійова, 2021).

Одним з найбільших викликів, що стоять перед українським ІТ-сектором, є сплеск та нестача ресурсів. Українські ІТ-компанії хочуть наймати власних розробників, але багато з них працюють на аутсорсингові компанії за кордоном, де їхні зарплати постійно зростають. Ринок вже перегрітий, і іноземні клієнти завжди можуть звернутися до когось іншого. Якість розробки там може бути нижчою, але замовники можуть вирішити цю проблему, встановивши жорсткіші вимоги до якості, щоб гарантувати високий результат (Соловійова, 2021).

Український ІТ-ринок є важливим гравцем у світовій технологічній індустрії та робить значний внесок в економіку країни. Незважаючи на труднощі, спричинені війною, українські ІТ-компанії продемонстрували стійкість і готові адаптуватися до нових умов. Інвестиції в інфраструктуру, освіту та підтримку стартапів необхідні для подальшого розвитку сектору та посилення його конкурентоспроможності. Розвиток українського ІТ-ринку відображається у зростанні експорту послуг та кількості висококваліфікованих спеціалістів у секторі. Незважаючи на поточні виклики, ІТ-сектор має потенціал для подальшого розвитку і може стати одним з ключових факторів зміцнення економічних позицій України в майбутньому.

1. Немчинський, С. (2023, 8 листопада). Сучасний ІТ-ринок: тенденції, рівень зарплат, поради новачкам і досвідченим розробникам. *Форум*. URL: <https://dou.ua/forums/topic/46109/>.

2. Кириченко, А. (2024, 7 квітня). ІТ 2023: що насправді відбувається з вітчизняним ринком. *Укрінформ*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/3692904-it-2023-so-naspravdi-vidbuvaetsa-z-viceznanim-rinkom.html>.

3. Овчаренко, Д. (2020, 28 січня). ІТ в Україні: куди ми рухаємося. *DOU*. URL: <https://dou.ua/lenta/columns/future-of-it-ukraine/>.

4. Соловійова, І. (2021, 30 червня). Розвиток ІТ-ринку України: складнощі, виклики та можливості. *Економічна правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2021/06/30/675491/>.